

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21901 - Documentació i Comunicació Científica
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	D
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	21901 - Documentació i Comunicació Científica
Crèdits	0.12 presencials (3 hores) 5.88 no presencials (147 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Jaume Sureda Negre jaume.sureda@uib.es	10:00h	12:00h	Dilluns	24/09/2012	07/06/2013	Despatx 16 Edifici Beatriu de Pinós

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau d'Educació Social	Formació bàsica	Primer curs	Grau
Grau de Pedagogia	Formació bàsica	Primer curs	Grau
Grau de Treball Social	Formació bàsica	Primer curs	Grau
Doble titulació: Grau d'Educació Social i Grau de Treball Social	Formació bàsica	Primer curs	Grau

Contextualització

El ràpid i espectacular desenvolupament de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) ha contribuït a crear un complex i saturat entorn informacional. És tal la quantitat d'informació disponible sobre qualsevol tema que resulta pràcticament impossible poder-la conèixer i consultar en la seva totalitat, i molt menys digerir-la de forma adequada. L'existència d'aquest nou entorn d'informació, qualitativament i quantitativament complex, planteja la conveniència que els estudiants de qualsevol disciplina adquireixin unes capacitats i unes destreses que fa pocs anys eren superflues. I encara més si és té en compte que les TIC s'han consolidat com la principal font de documentació acadèmica (Sureda y Comas, 2006). Per tal de poder moure's satisfactòriament en aquest nou entorn informacional ja no són suficients les habilitats bàsiques que durant segles han permès la integració en el món cultural: saber llegir, saber escriure i saber contar. Actualment es precisa també una altra alfabetització que s'ha conceptualitzat com a "informacional" i amb la qual es fa referència a "the ability to know when there is a need for information, to be able to identify, locate, evaluate, and effectively use that information for the issue or problem at hand" (National Forum on Informational Literacy, 2006).

L'alfabetització informacional suposa assolir un conjunt de competències entre les quals s'han de remarcar:

1. Ser capaços de determinar la naturalesa i el nivell de la necessitat d'informació
2. Localitzar i accedir a la informació requerida de forma eficient

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21901 - Documentació i Comunicació Científica
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	D
Idioma	Català

3. Avaluar la informació i les seves fonts de forma crítica
4. Utilitzar de forma eficaç la informació. Aquesta utilització implica organitzar de forma eficient la informació localitzada i referenciar de forma correcta els documents utilitzats
5. Accedir i utilitzar la informació de forma ètica i legal.

L'assignatura "Documentació i Comunicació Científica" constitueix una assignatura de formació bàsica i comú per als Estudis de Grau d'Educació Social, Pedagogia i Treball Social, i pretén contribuir a l'alfabetització informacional de l'alumnat d'aquests estudis.

Concretament, dintre dels Estudis de Grau d'Educació Social, s'imparteix a primer curs, durant el primer semestre, i té un caràcter bàsic i fonamental per a la formació dels futurs/es educadors/es socials.

S'ha de tenir ben present que aquesta assignatura cal contextualitzar-la dintre del tot el Pla d'Estudis de Grau d'Educació Social i que es troba inserida dintre de la matèria "Bases per a la investigació en el camp de l'Educació Social", per la qual cosa està coordinada i es complementa perfectament amb la resta d'assignatures d'aquesta mateixa matèria, i que són de caràcter obligatori ("Mètodes i tècniques d'investigació educativa" i "Anàlisi de dades en investigació educativa"). Així, els estudiants de Grau d'Educació Social reben una formació integral en els criteris, fonaments i procediments de recollida d'informació, el seu tractament, anàlisi i interpretació.

Requisits

Competències

Es preveu que amb l'assignatura 'Documentació i Comunicació Científica' l'alumnat assoleixi una sèrie de competències genèriques i específiques que li permetin un desenvolupament integral com a futur/a professional de l'Educació Social.

Específiques

1. Dissenyar, produir, utilitzar i avaluar mitjans i recursos per a la intervenció socioeducativa (CE-10).

Genèriques

1. Capacitat d'anàlisi i de síntesi (CT-1).
2. Capacitat per a la utilització de les TIC en l'àmbit d'estudi i context professional (CT-4).
3. Capacitat de gestió de la informació (CT-5).
4. Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions (CT-6).
5. Capacitat crítica i autocrítica (CT-7).

Continguts

Continguts temàtics

Bloc 1. Introducció

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21901 - Documentació i Comunicació Científica
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	D
Idioma	Català

Unitat didàctica 1. Determinació de les necessitats d'informació bibliogràfica

Bloc 2. Identificació i localització de documents bibliogràfics

Unitat didàctica 2. Les principals bases de dades bibliogràfiques sobre educació i ciències socials

Unitat didàctica 3. Identificar i localitzar articles de revistes

Unitat didàctica 4. Els repositoris institucionals

Unitat didàctica 5. Els catàlegs de biblioteques

Unitat didàctica 6. Enciclopèdies, estadístiques

Unitat didàctica 7. Cercadors i directoris

Unitat didàctica 8. Serveis d'alerta

Bloc 3. Avaluació del material localitzat

Unitat didàctica 9. Avaluació de la informació

Bloc 4. Organització de la informació

Unitat didàctica 10. La gestió de la bibliografia

Bloc 5. Utilització ètica i responsable de la informació

Unitat didàctica 11. Honestat acadèmica i evitació del plagi

Unitat didàctica 12. Citar correctament les fonts utilitzades. Tècniques per a l'elaboració de cites i referències bibliogràfiques

Bloc 6. Com presentar treballs acadèmics. Tipus de treballs

Unitat didàctica 13. Manual d'estil per a la presentació de treballs acadèmics

Metodologia docent

Tot seguit s'explicitarà la metodologia de treball a realitzar amb aquesta assignatura. Cal tenir en compte que, com que es tracta d'una assignatura online, haureu d'utilitzar (i aprofitar) les eines telemàtiques de les quals disposeu gràcies a la plataforma de teleeducació: el correu electrònic, el Fòrum, el calendari, els temes, els materials complementaris o de suport... Així, tots els recursos necessaris per al desenvolupament de l'assignatura (temari, materials de lectura obligatòria i complementaris, vídeos, enllaços d'interès, etc.) són a l'aula virtual i, en cas de qualsevol dubte, vos podeu posar en contacte amb el professor.

Pensau, a més, que les activitats que es marquen a l'aula virtual hauran de lliurar-se al professor, amb la qual cosa és convenient que es tengui ben present el calendari per tal de conèixer els terminis d'avaluació de cadascuna.

S'exposarà el contingut teòric dels temes a través de l'eina de l'aula virtual, seguint diversos textos i lectures de referència que serviran per a fixar el coneixement lligats a les competències previstes. Aquests continguts donaran peu a les activitats pràctiques, amb les quals s'aplicaran els continguts adquirits a situacions i contextos reals a partir de resolució de problemes, anàlisi crítica dels recursos utilitzats, elaboració de materials propis, etc., amb la qual cosa es permetrà a l'alumnat d'iniciar-se i desenvolupar les competències previstes.

Finalment, mitjançant la participació al Fòrum de l'assignatura o a través de les consultes fetes per correu electrònic, es donarà peu a la participació i discussió a través de l'eina de teleeducació per tal que els alumnes puguin utilitzar-la com a plataforma de debat i enriquiment mutu, etc.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21901 - Documentació i Comunicació Científica
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	D
Idioma	Català

D'altra banda, i per tal de propiciar una feina comuna en total igualtat de condicions, l'alumnat que presenti necessitats educatives específiques i que requereixi d'adaptacions o provisió d'ajudes -ja siguin curriculars, de visualització dels documents, etc.-, convindria que ho comunicués tant al professor d'aquesta assignatura com a l'Oficina Universitària de Suport a Persones amb Necessitats Especials (al telèfon 971172834 o al correu electrònic uid@uib.es) per tal que es puguin avaluar i prendre les mesures adequades.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	La finalitat és la d'avaluar l'adquisició de les competències proposades dintre de l'assignatura. La metodologia consistirà en un examen de resposta curta i/o mitjana i exercicis de resolució de problemes

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Preparació i lliurament del treball	El professor plantejarà la realització d'un treball de recerca documental i elaboració de material en funció de la informació trobada a partir dels continguts de l'assignatura. Això suposarà un treball autònom no presencial per part de l'alumnat que precisarà de la recerca d'informació, l'estructuració d'aquesta i de la utilització de les eines de presentació més adequades (com per exemple exposicions amb PowerPoint). Per tal que la resta d'alumnes tinguin accés a la feina feta i es pugui debatre en profunditat sobre els diferents treballs, aquestes exposicions s'aniran penjant a la plataforma de teleeducació i estaran a la disposició de tot el grup-classe.
Estudi i treball autònom individual	Preparació Unitats Didàctiques	En funció de l'explicació teòrica de les diferents Unitats Didàctiques amb el material disponible a través de la plataforma de CampusExtens, l'alumnat aprofundirà en l'assignatura a nivell individual a través de l'estudi dels continguts i la reflexió sobre aquests.
Estudi i treball autònom individual	Realització activitats	Degut al caràcter instrumental de l'assignatura, el professor plantejarà a l'aula virtual una sèrie d'activitats que l'alumnat haurà de desenvolupar de forma autònoma i no presencial per tal que aquest vagi adquirint les estratègies necessàries. Aquestes activitats podran ser de recerca d'informació, d'anàlisi documental, de referenciació bibliogràfica, etc., i una vegada realitzades, s'entregaran al professor per a la seva avaluació.
Estudi i treball autònom individual	Tutorització Online	La tutoria acadèmica o ECTS es pot realitzar perfectament a distància, i és per això que s'aprofitarà la plataforma de CampusExtens per a resoldre dubtes, problemes i fer un seguiment individualitzat de cadascun dels alumnes. Així, s'aportarà un suport individualitzat als estudiants per tal que siguin conscients de les seves capacitats i formació adquirida, així com de les dificultats sorgides i, per tant, poder solventar-les. Aquestes tutories, per tant, serviran de referent al professorat per tal de realitzar un seguiment individualitzat de les activitats que es vagin elaborant durant el curs, així com del grau d'assoliment de les diferents competències plantejades amb l'assignatura per part de l'alumnat.
Estudi i treball autònom en grup	Realització activitats	L'alumnat, a través de l'eina del Foro haurà d'anar participant amb les seves contribucions, tot partint de les aportades pels companys/nyes, en les diferents activitats proposades per professor
Estudi i treball autònom individual o en grup	Realització activitats	Cada alumne, de forma autònoma, haurà de desenvolupar les activitats individuals o col·lectives proposades i enviar-les al professor/a, tenint molt present el calendari de l'assignatura, que trobarà a la seva disposició a l'aula virtual.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21901 - Documentació i Comunicació Científica
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	D
Idioma	Català

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		3	0.12	2
Avaluació	Examen	3	0.12	2
Activitats de treball no presencial		147	5.88	98
Estudi i treball autònom individual	Preparació i lliurament del treball	35	1.4	23.33
Estudi i treball autònom individual	Preparació Unitats Didàctiques	70	2.8	46.67
Estudi i treball autònom individual	Realització activitats	28	1.12	18.67
Estudi i treball autònom individual	Tutorització Online	4	0.16	2.67
Estudi i treball autònom en grup	Realització activitats	5	0.2	3.33
Estudi i treball autònom individual o en grup	Realització activitats	5	0.2	3.33
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Seguidament s'expliciten els procediments d'avaluació de cadascuna de les activitats d'aquesta assignatura, desenvolupades al llarg del semestre. S'assenyalen com a no recuperables aquelles activitats que s'han de superar durant el període lectiu de l'assignatura.

Cal tenir en compte que l'examen aporta un 50% de la nota final, mentre que les activitats realitzades al llarg del curs suposen el 50% restant, i que no es podrà superar l'assignatura sense tenir aprovades ambdues parts independentment.

D'altra banda, l'alumnat ha de ser conscient que, segons s'exposa al Reglament Acadèmic de la Universitat de les Illes Balears (Article 32 de l'Acord Normatiu 10273/2012), amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguna de les activitats d'avaluació incloses en l'avaluació d'alguna assignatura comportarà, segons les circumstàncies, una menysvaloració en la seva qualificació que, en els casos més greus, pot arribar a la qualificació de "suspen" (0,0) a la convocatòria anual. En particular, es considera un frau la inclusió en un treball de fragments d'obres alienes presentats de tal manera que es facin passar com a propis de l'estudiant.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21901 - Documentació i Comunicació Científica
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	D
Idioma	Català

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta breu (Recuperable)
Descripció	La finalitat és la d'avaluar l'adquisició de les competències proposades dintre de l'assignatura. La metodologia consistirà en un examen de resposta curta i/o mitjana i exercicis de resolució de problemes
Criteris d'avaluació	S'avaluarà la correcta exposició dels coneixements adquirits a través de l'assignatura i el desenvolupament correcte de les qüestions plantejades

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Preparació i lliurament del treball

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	El professor plantejarà la realització d'un treball de recerca documental i elaboració de material en funció de la informació trobada a partir dels continguts de l'assignatura. Això suposarà un treball autònom no presencial per part de l'alumnat que precisarà de la recerca d'informació, l'estructuració d'aquesta i de la utilització de les eines de presentació més adequades (com per exemple exposicions amb PowerPoint). Per tal que la resta d'alumnes tinguin accés a la feina feta i es pugui debatre en profunditat sobre els diferents treballs, aquestes exposicions s'aniran penjant a la plataforma de teleeducació i estaran a la disposició de tot el grup-classe.
Criteris d'avaluació	Es valorarà el treball presentat al professor, així com la feina de preparació d'aquest, en funció de si s'ajusta als continguts tractats al llarg de l'assignatura

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Realització activitats

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Degut al caràcter instrumental de l'assignatura, el professor plantejarà a l'aula virtual una sèrie d'activitats que l'alumnat haurà de desenvolupar de forma autònoma i no presencial per tal que aquest vagi adquirint les estratègies necessàries. Aquestes activitats podran ser de recerca d'informació, d'anàlisi documental, de referenciació bibliogràfica, etc., i una vegada realitzades, s'entregaran al professor per a la seva avaluació.
Criteris d'avaluació	S'avaluarà el grau dels coneixements adquirits per l'alumnat amb el seu treball autònom a l'hora de preparar i estructurar els continguts de l'assignatura a través dels treballs realitzats.

Percentatge de la qualificació final: 15% per l'itinerari A

Tutorització Online

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	La tutoria acadèmica o ECTS es pot realitzar perfectament a distància, i és per això que s'aprofitarà la plataforma de CampusExtens per a resoldre dubtes, problemes i fer un seguiment individualitzat de cadascun dels alumnes. Així, s'aportarà un suport individualitzat als estudiants per tal que siguin conscients de les seves capacitats i formació adquirida, així com de les dificultats sorgides i, per tant, poder solventar-les. Aquestes tutories, per tant, serviran de referent al professorat per tal de realitzar un seguiment

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21901 - Documentació i Comunicació Científica
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	D
Idioma	Català

individualitzat de les activitats que es vagin elaborant durant el curs, així com del grau d'assoliment de les diferents competències plantejades amb l'assignatura per part de l'alumnat.	
criteris d'avaluació	Es qualificarà a l'alumnat en funció de la seva participació en les tutories, amb la demostració del seu grau d'adquisició dels coneixements i l'assoliment de les competències pròpies de l'assignatura a través de les consultes realitzades online

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Realització activitats

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (No recuperable)
Descripció	L'alumnat, a través de l'eina del Foro haurà d'anar participant amb les seves contribucions, tot partint de les aportades pels companys/nyes, en les diferents activitats proposades per professor
criteris d'avaluació	S'avaluarà la participació en els Foros a partir de les activitats proposades per a desenvolupar en grup

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Realització activitats

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (No recuperable)
Descripció	Cada alumne, de forma autònoma, haurà de desenvolupar les activitats individuals o col·lectives proposades i enviar-les al professor/a, tenint molt present el calendari de l'assignatura, que trobarà a la seva disposició a l'aula virtual.
criteris d'avaluació	Es valorarà la reflexió i aportacions realitzades a l'eina dels foros en funció de les activitats proposades pel professor i els comentaris dels companys/nyes

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Seguidament es presenta la bibliografia, tant bàsica com complementària, que s'ha considerat més adient per al desenvolupament d'aquesta assignatura. Cal afegir que, al llarg del semestre, s'aniran comentant aquests recursos (i la seva idoneïtat), així com d'altres que puguin anar sorgint en funció de les necessitats de l'alumnat o dels seus interessos.

Bibliografia bàsica

Sureda, J. & Comas, R. (2005). Fuentes de información y documentación a través de internet para investigadoras en educación ambiental. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente

Sureda, J., Comas, R., Oliver, M.F. (2009). Las fuentes de documentación bibliográfica a través de Internet para investigadoras en educación. Palma: Redined.

Basque, J. & Ruelland, D. (2006). InfoCompétences+. Développement d'un outil informatisé d'autodiagnostic des compétences informationnelles destiné aux étudiants universitaires. Montréal: Université du Québec à Montréal. Obtingut de: <http://aris.telug.quebec.ca/LinkClick.aspx?fileticket=GAIsAbIbrpA%3D&tabid=21727&language=fr-CA>

Bibliografia complementària

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	21901 - Documentació i Comunicació Científica
Grup	Grup 50, 1S, Online, GEDS
Guia docent	D
Idioma	Català

Leiva, D., Gaete, A., & Saurina, E. (2003). Habilidades para buscar, evaluar y usar información en estudiantes universitarios: Una contribución a la "alfabetización informacional" de estudiantes de educación. *Revista Pensamiento educativo*, 32, 221-249.

Maldonado, A. & Rodríguez, L. (Coord.) (2006). *La información especializada en Internet (2ª ed.)*. Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas.

Gómez, J.A. (2005). *Alfabetización informacional: Cuestiones básicas*. Thinkepy. Obtingut de: <http://www.thinkepi.net/repositorio/alfabetizacion-informacional-cuestiones-basicas>

Duarte-García, E. (2007). Gestores personales de bases de datos de referencias bibliográficas: Características y estudio comparativo. *El Profesional De La Información* 16(6), 647-656.

Altres recursos

Alfin red. Foro para la alfabetización informacional. <http://www.alfinred.org/blog>

Information Literacy Weblog. <http://information-literacy.blogspot.com/>

